

ÇOK SESLİ BATI MÜZİĞİNİN YAYGINLAŞMASINDA ALAN DIŞI MÜZİK DERSİNİN ÖNEMİ

San. Öğr. Elm. Ayşe Turan*

ÖZET

Bu araştırmada üniversite çağındaki bireylerin çok sesli Batı müziğini anlamayı ve sevmeleri ve bu müzik türüne olan ilgilerinin artırılması için alan dışı seçmeli ders olarak verilen müzik tarihi derslerinin etkileri araştırılmıştır. Örnek çalışma olarak Anadolu Üniversitesinde verilen “Müziğin Tarihçesi” dersi ele alınmış, dersin amaçları ile öğrenme kazanımları temelinde dersin başarı oranı araştırılmıştır. Dersin öncelikli amaçlarından biri olan öğrencilerin bilinçli dinleyicilere dönüşmesi ve çok sesli Batı müziğinin böyle bir amaç doğrultusundaki olumlu etkileri araştırılmıştır. Dersin olumlu etkilerini ve yetersizliklerini tespit etmek için bir anket çalışması yürütülmüştür. Sonuçlar öğrencilerin kültürel gelişimlerine olan olumlu etkileri doğrultusunda değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Eğitim, Kültür, Çok Sesli Müzik, Alan Dışı Ders

*Anadolu Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü, Eskişehir/TÜRKİYE
ayozden@anadolu.edu.tr

IMPORTANCE OF NON-FIELD MUSIC COURSES IN POPULARISING POLYPHONIC WESTERN MUSIC

Art. Inst. Ayşe Turan*

ABSTRACT

In this study, the effects of music history courses given as a non-field elective course were investigated in order to increase university students' interest in the Polyphonic Western Music, and enhance their awareness of the music genre studied. As a sample, 'History of Music' course offered at Anadolu University has been studied and the success rate of the course has been investigated with regard to the goals and objectives of the course. The study aims to investigate if the students in the course transform into conscious listeners, which is one of the primary goals of the course, and what positive effects of Polyphonic Western Music has to do with it. A survey study is conducted to determine the positive aspects and deficiencies of the course. The results are interpreted considering its positive effect on the cultural improvement of the students.

Key Words: Music, Education, Culture, Polyphonic Music, Non - Field Course

*Anadolu University, School of Music and Drama, Department of Music, Eskişehir/ TURKEY
ayozden@anadolu.edu.tr

1. GİRİŞ

Müzik dinleyici açısından önemli bir duygusal tatmin aracıdır. “Müzik bazen tek başına bile, resim ve kelimelerin yetmediği noktada, bir durum veya duygusal anlam yaratma başarısına erişebilir” (Boyden, 1971, 115). Böyle bir başarıya erişebilmek için müziği meydana getiren dili öğrenmek ve bu dilin meydana getirdiği eserleri anlayabilmekle mümkündür. Bunun için her ne kadar ülkemizdeki ilk ve orta öğretim müfredatları da dahil, çoğu ülkenin eğitim müfredatlarında böyle bir beceriye yönelik bir müzik dersi verilse de öğrencilerin müzikten keyif almayı başardıkları ve bunun hayatlarındaki kültürel ve estetik tercihlerini şekillendirmedeki etkisinin farkına varmaları, ancak üniversite çağlarında mümkün olmaktadır (Burkholder, 2015, 16). Toplumun kültürel bilincini arttırmak adına dünyanın çoğu üniversitesinde, öğrencilerin yeterli bir farkındalığa ulaştığı yaşta, meslek derslerinin yanı sıra, alan dışı ders olarak çalgı eğitiminden başka müziği daha iyi anlayabilecekleri, benzer müfredata sahip çeşitli dersler önerilmektedir. Örneğin Missouri Üniversitesinde seçmeli alan dışı olarak verilen böyle dersler, “Müziğin Temelleri”, “Batı Müziğinin Başyapıtları” gibi isimlerle verilmektedir. Başka üniversitelerde böyle derslerin genel olarak güzel müziği ayırt edebilme, müzik dinleme ve müziği kavramaya yönelik başka isimlerle verildiği görülebilir.

Dünya üzerinde sayısız farklı kültür ve bu kültürlere mensup birbirinden farklı karakterlere, yaşam tarzına, beğenilere ve eğitime sahip insan toplulukları yaşamaktadır. Ve bu oranda da sayısız farklı müzik türü ortaya çıkmıştır. Müziğin, ortaya çıktığı bölgelerden ve müziğin yaratıldığı kültürel, sosyolojik yapıdan bağımsız olarak, kişileri neredeyse aynı biçimde etkilemeyi başaran müzik türü de evrensel müzik olarak da tanımlanan çok sesli Batı müziğidir.

Yine de her bireyin müzikte duyduğu ve keyif aldığı şey, kendi deneyimi, eğitimi ve bakış açısıyla yakından ilişkilidir. Fritz Kreisler’ın da söylediği gibi: “Müziğin takdir edilmesindeki farklılığı yaratan; kültürel geçmiş, zihinsel eğitim, uzmanlık ve uygulamadır” (Akt: Boyden, 1971, 5). Eğitilmiş dinleyici, müziği, eğitimsiz dinleyiciden farklı olarak duygusal kapasitesine göre duyar ve deneyimler. Tanıdık geleni kabul etmek, anlamak ve sevmek, farklı veya anlaşılmasız olanı ise sevmemek insanın doğasında vardır (Bernstein, 2004, 22).

Çok sesli Batı müziği, tüm duyguların ustalıkla ifade edildiği bir müzik türüdür (Scruton, 2009, 17). Bu sebeple bu araştırmaya konu olan dersin içeriği de öncelikli olarak çok sesli Batı müziğinin tarihsel oluşum ve gelişimi temelindedir. Çok sesli Batı müziğinin tarihsel süreci ve bu süreçte meydana getirdiği eserler temelinde, öğrencilerin böyle bir farkındalığa erişip erişmediğini ve bunun hayatlarında kalıcı olup olmadığı araştırılmaktadır. Bunun için 2010 yılından bu yana Anadolu Üniversitesinde seçmeli alan dışı ders olarak sunulan “MÜZ151” kodlu “Müziğin Tarihçesi” adlı dersin öğrencilerin kültürel olgunlaşmalarına ve duygusal anlam yaratma becerilerini geliştirmedeki katkıları esas alınmıştır.

“MÜZ151 Müziğin Tarihçesi” dersi, Anadolu Üniversitesinin neredeyse tüm fakülte ve bölümlerinden ve birinci sınıftan dördüncü sınıfa dek geniş bir mevcudiyete sahip olduğundan dersin amaçlarını ve kazanımlarını değerlendirme açısından oldukça yararlı sonuçlar elde edilmesini mümkün kılmıştır.

2. YÖNTEM

Araştırmanın evrenini 2015 yılında bu dersi alan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, o yılın bahar döneminde bu dersi alan 160 öğrenci oluşturmuştur. Fakülte bazında; Eğitim Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Fen Fakültesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Edebiyat Fakültesi olarak sınıflandırılmıştır. Dersin amaçlanan hedeflerine ulaşip ulaşmadığını belirlemek için bu öğrencilerle bir anket çalışması gerçekleştirilmiş ve sonuçlarına veri toplama yöntemiyle ulaşılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde betimsel istatistiki teknikler kullanılmış ve sonuçlar karşılaştırmalı bir biçimde incelenerek değerlendirilmiştir. Bu istatistiki veriler çalışmada yüzde ve frekans olarak ifade edilmiştir.

Ayrıca öğrencilerden derste aldıkları bilgiler sonrasında ödev sunumları aracılığıyla, çeşitli klasik müzik konserlerine katılarak, konser sonrasındaki hissettikleri duygu ve düşüncelerine dair edindiği izlenimleri yazılı olarak belirtmeleri istenmiş ve 67 öğrencinin izlenimleri üzerine yapılan doküman analizleri incelenerek birtakım sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırma dersin içeriği, öğrencilerin dersi aldıktan sonra gittikleri klasik müzik konserleri sonrasında edindikleri izlenimler ve öğrencilerle yapılan anket ve anketteki maddelere verilen cevaplar temelinde biçimlenmiştir.

3. “MÜZİĞİN TARİHÇESİ” ADLI DERSİN İÇERİĞİ

Sesler aracılığıyla anlatıldığı için, dolaylı ve soyut bir ifade biçimidir müzik. Onun söyledikleri, örneğin edebiyat sanatındaki gibi, her biri anlam taşıyan sözcüklerden oluşmuş değildir (Say, 2001, 17). Evrensel müzik olarak tanımlanan çok sesli Batı müziği, genellikle, bu disiplinden uzak bir dinleyici için algılaması zor, ıstırap verici bir deneyime dönüşmektedir. Bunun sebebi; müziği oluşturan temel bilgiler ve geçmişte besteciler tarafından geliştirilen çeşitli ifade, biçim ve üsluplar hakkında yeterli bilgiye sahip olunmamasıdır. Dinleyici zihinsel yapısının onu teşvik ettiği ortak ya da en yakın duyguyu seçer ve müzikten keyif alıp almaması aslında tam da bununla ilişkilidir (Cooke, 1989, 22). Müzik ve temelleri ile ilgili eğitimi olan dinleyici ile bu eğitimi almamış dinleyicinin müziğe bakış açısı elbette aynı olmayacaktır. Bu çalışmada; dinleyicide çok sesli Batı müziğini anlamlandırabilmek için müzikal bir düzlem oluşturmada, verilen bir seçmeli dersin etkisi olup olmadığına dair bir değerlendirme yapılmıştır.

“MÜZ151 Müziğin Tarihçesi” ismi, bu dersin çok kapsamlı bir ders olduğunu düşündürse de bu dersin odak noktası çok sesli Batı müziğini tüm karmaşıklık söylemlerine karşın en yalın haliyle anlatmak ve bundan haz almayı öğretmektir. Belki de fazla ciddi, anlaşılması zormuş gibi gelen bu dilin; nasıl kullanılmakta, nasıl anlaşılabilir bir biçime dönüşmekte ve tüm bunlardan haberdar olmanın bir müzik dinleyicisini nasıl etkileyeceği tartışılmaktadır. Bu ders ile öğrencilere, müzik terminolojisinde “Evrensel Müzik” olarak nitelendirilen bu müzikten haz alabilmek için kısa sürede anlamına varmak adına bir yol açması düşünülmektedir (Stock, 2007, 36).

Müziği sevmek için anlamak, anlamak için bilmek gerekir (Kerman–Kerman–Tomlinson, 2016:5). Bu bilginin temelini; müziğin temel unsurları, ilkeleri, büyük müzisyen ve bestecileri oluşturmaktadır. Böylece müziğin tarihini bilerek müziği canlı, yaşayan bir varlık olarak anlamlandırmak da mümkün olacaktır (Cooper, 1957, 5). Tam da bundan hareketle bu dersin temel amacı; çok sesli Batı müziğini anlayabilmek için gerekli donanımı öğrenciye sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda; müziğin temel unsurları hakkında bilgiler verilmekte, müziğin ilkeleri üzerinde durulmakta, büyük besteciler ve müzisyenler ile ilgili incelemeler yapılmakta ve tüm bu donanımı sağlayan öğrencilerin yine ders kapsamında çeşitli klasik müzik etkinliklerine (konser, opera, müzikal vb.) katılımları sağlanmaktadır.

Tablo 1. “Müziğin Tarihçesi” dersinin haftalık ders konuları ve kazanımları.

İçerik	
1. Hafta:	Tanışma ve ders içeriği hakkında bilgilendirme.
2. Hafta:	Çok sesli Batı Müziği meydana getiren unsurlar.
3. Hafta:	Orkestra çalgıları ve oturma düzeni.
4. Hafta:	Orkestra çalgılarının tanıtımına dair örnek eser dinletileri.
5. Hafta:	Batı Müziğinde üslup dönemleri. (İlk çağ, Orta çağ, Rönesans vd.)
6. Hafta:	Yarıyıl sınavı veya Ödev.
7. Hafta:	Yarıyıl sınav ve/veya ödevlerin öğrencilerle birlikte değerlendirilmesi.
8. Hafta:	Barok dönem ve bestecilerine ait eser dinletileri ve gösterileri.
9. Hafta:	Klasik dönem ve bestecilerine ait eser dinletileri ve gösterileri.
10. Hafta:	Romantik dönem ve bestecilerine ait eser dinletileri ve gösterileri.
11. Hafta:	Çağdaş dönem ve bestecilerine ait eser dinletileri ve video gösterileri
12. Hafta:	Cumhuriyet döneminde çok sesli Türk Müziği ve Türk Beşleri.
13. Hafta:	Konserler ve yorumlar.
14. Hafta:	Yılsonu sınavı.
Öğrenme Çıktıları	
•	Öğrenci müzik kültürü ve estetik konularına ilişkin bilgiye sahiptir.
•	Öğrenci müzik tarihi dönemleri konusunda bilgi sahibidir.
•	Öğrenci dizayn tekniklerinde müzik kültürü ve estetik konularına ilişkin ders süresince öğrendiği bilgilerini kullandığı final projesi hazırlar.
•	Müziğin Tarihçesi dersinin amacı; müziği tanımlamak, çok sesli müzik ve bu müzikte kullanılan çalgıları tanımlamak, dönemlerin özelliklerini ve bestecilerini anlatmak. Dinletilerle, dinlemeyi yetkinleştirme yönünde donanımlar sağlamak.

Dersin haftalık konuları ve kazanımları Tablo 1’de ayrıntılı olarak gösterilmiştir. Ders kapsamında izlenen ve dinlenen etkinlikler yoluyla, eserler öğrencilere göre daha anlamlı, sempatik ve kalıcı olabilmektedir. Tüm bu deneyimler; öğrencilerin gelecekteki estetik tercihlerinin biçimlenmesine etki etmektedir ve kültürlü bireylerin oluşturulmasına katkı sağlanmaktadır.

Anadolu Üniversitesi'ndeki mevcut eğitim sisteminde "Kültürel Etkinlik" olarak adlandırılmış derste öğrenciler, gittikleri; sergi, konser, tiyatro gibi etkinliklerden topladıkları puanlar karşılığında dersin notunu almaktadırlar. Klasik müzik konserlerinin tümü neredeyse bu etkinlikler kapsamında değerlendirileceğinden, bu dersi alan ve müzikle ilgili temel donanımı elde etmiş öğrenciden herhangi bir klasik müzik dinletisine katılması ve izlenimlerini yazılı olarak sunması istenmiştir. Edinilen dönütlere bakıldığında, birçok öğrencinin ilk defa bir klasik müzik konserine gittiği ve bundan mutluluk duyduğu hatta tekrar gitmek istediği bilgisine ulaşılmıştır. Bu çalışma ile konsere gitmeden evvel ilk kez gidiyor olma düşüncesinden dolayı kaygı duyan fakat konser esnasındaki hislerini 'heyecan, hüzn, coşku' vb. şekilde belirten öğrencilerin, müziği içselleştirebilecek düzeyde "müzik dinlemek" eylemini gerçekleştirebildikleri netleşmiştir.

4. ANKET VE BULGULAR

4.1. Anket

Tablo 2'de öğrencilerden cevaplandırmaları istenen anketin soruları gösterilmektedir. Bu sorularla öğrencilerden dersin nitelik ve niceliklerini değerlendirmeleri istenmiş ve dersin üniversite öğretimlerinin dışında kültürel hayatlarına dair olumlu kazanımlarını ölçmek amaçlanmıştır.

Anket soruları hazırlanırken dersin bir dönemlik bir ders olduğu ve müfredat konularını bir dönemde etkili olarak sunmayı başarıp başarmadığı da ayrıca değerlendirilmiştir. Başka bir ifadeyle anket çalışması dersin müfredatının, dersin kontenjanının ve dönem sayısının yeterliliğini de değerlendirme olanağı sunmuştur. Buradan elde edilen veriler "Bulgular" kısmında sunulmuştur.

4.2. Bulgular

Tablo 3'de gösterildiği üzere "Müziğin Tariçesi" seçmeli dersini alan 160 öğrencinin % 41,9'unu Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Eğitim Fakültesi öğrencilerini aynı oranda (% 17, 5); Eczacılık ve Edebiyat Fakültesi öğrencileri takip etmektedir. Arkasından sırasıyla Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi (% 14,4) ile Fen fakültesi (% 8,8) öğrencileri gelmektedir.

Tablo 2. Anket soruları

	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum
Madde 1: Derslerde yapılan dinletiler, bende klasik müzik eserleriyle ilgili görsel ve işitsel materyallere ulaşma, besteciler ve eserleri hakkında bilgi edinme isteği uyandırdı.			
Madde 2: Bu dersi aldıktan sonra daha fazla klasik müzik konserine gitmeye başladım.			
Madde 3: Dersin içeriğinde anlatılan dönemler geçmişten günümüze müziğin gelişim sürecini anlamamda etkili oldu.			
Madde 4: Bu dersi aldıktan sonra, müziğin gelişim sürecini oluşturan dönemlerle birlikte bu dönemlere ait birçok besteci ismi öğrendim.			
Madde 5: Dersin içeriğine yönelik görsel ve işitsel kaynaklar farklı dönem bestecilerinin müziklerini ayırt etmemde etkili oldu.			
Madde 6: Bu dersle beraber çok sesli müzikte kullanılan çalgıları daha yakından tanıdım.			
Madde 7: Konser salonlarından izlediğim canlı performanslar, çalgıların farklı tınılarını keşfetmemde etkili oldu.			
Madde 8: Bu dersi aldıktan sonra klasik müzik benim için sıkıcı veya anlaşılmaz olmaktan çıkarak, bende farklı duygular uyandırmaya başladı.			

Tablo 3. Anketin uygulandığı Fakültelele		
	Frekans	Geçerli %
Eğitim Fakültesi	67	41,9
Eczacılık Fakültesi	28	17,5
Fen Fakültesi	14	8,8
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	23	14,4
Edebiyat Fakültesi	28	17,5
Toplam	160	100,0

Tablo 4. Ders Alma Nedeni		
	Frekans	Geçerli %
Müzik ilgisi	28	19,9
Ders ilgisi	36	25,5
Kredi yüksek	12	8,5
Zorunluluk	65	46,1
Total	141	100,0
Kayıp Veri	19	
Toplam	160	

Tablo 4’de ise dersi alan öğrencilerin dersi alma sebepleri gösterilmektedir. Bu tabloda 19 öğrenci dersi alma nedenini ya belirtmemiş ya da birden fazla seçenek işaretlemiştir. Bu sebeple, analiz de 19 kayıp veri bulunmaktadır. Değerlendirme 141 öğrenci üzerinden yapılmıştır. Tabloya bakıldığında, öğrencilerin yaklaşık yarısının (% 46,1) bu dersi seçmeli ders zorunluluğundan dolayı aldıkları, toplamda % 45,4’lük kısmının ise müziğe ya da derse ilgi duydukları için dersi aldıkları söylenebilir. Kredi yüksekliğini sebep olarak gösterenlerin sayısı sadece 12 kişidir.

Tablo 5. Müziğin Tarihçesi adlı dersi alma nedenlerinin fakülte bağlamında karşılaştırılmasına ilişkin bulgular

	Ders				Toplam
	Müzik İlgisi	Ders İlgisi	Kredi Yüksek	Zorunluluk	
Eğitim Fakültesi	7	11	4	38	60
	11,7%	18,3%	6,7%	63,3%	100,0%
Eczacılık Fakültesi	7	6	2	5	20
	35,0%	30,0%	10,0%	25,0%	100,0%
Fakülte Fen Fakültesi	1	1	1	10	13
	7,7%	7,7%	7,7%	76,9%	100,0%
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	4	12	1	4	21
	19,0%	57,1%	4,8%	19,0%	100,0%
Edebiyat Fakültesi	9	6	4	8	27
	33,3%	22,2%	14,8%	29,6%	100,0%
Toplam	28	36	12	65	141
	19,9%	25,5%	8,5%	46,1%	100,0%

Tablo 5’de dersin fakülte bazında alınma nedenlerini göstermektedir. Buna göre Eğitim ve Fen Fakültelerindeki öğrencilerin dersi büyük oranda seçmeli ders zorunluluğundan aldıkları görülmektedir. Derse en yoğun ilgiyi gösterenlerin ise Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencileri olduğu görülmektedir.

Ankette öğrencilere yöneltilen birinci soruya göre çeşitli fakültelerdeki öğrencilerin büyük çoğunluğunda (% 77,5) “Müziğin Tarihçesi” isimli derste yapılan dinletilerin, klasik müzik hakkında daha fazla bilgi edinme isteği uyandırdığı görülmektedir. Bu bulgu, dersin amacına ulaştığını gösterir niteliktedir. Öyle ki; büyük çoğunluğu dersi zorunluluk olduğu için seçen, Eğitim ve Fen fakültesi öğrencilerinde de aynı etki görülmektedir.

Anketin ikinci sorusuna göre öğrencilerin bu dersi aldıktan sonra daha fazla klasik müzik konserine gitmeye başladıkları net olarak söylenemez. Tek dönemlik bir dersin gerektirdiği bir etkinlik uygulaması ile bu mümkün olamayacaktır. Bu maddeye verilen cevaplarda Eczacılık Fakültesi öğrencileri diğer fakülteler de öğrenim gören öğrencilerden ayrılmaktadır.

Anketin üçüncü sorusuna verilen cevaba göre öğrencilerin büyük çoğunluğu (% 88,7) ders sayesinde geçmişten günümüze müziğin gelişim sürecini daha iyi kavradığını belirtmiştir. Zorunlu olarak dersi aldıklarını ifade eden Fen Fakültesi öğrencilerinin tamamı dersin bu konuda etkili olduğu konusunda hem fikir olmuştur. Sadece 1 öğrenci bu maddeye yanıt vermemiştir.

Anketin dördüncü sorusuna verilen cevaplardan dersi alan öğrencilerin % 89,9'nun bu ders sayesinde müziğin gelişim sürecini oluşturan üslup dönemlerini ve bu dönemlerin bestecilerini öğrendiklerini ifade etmiştir. Fen fakültesi ve Eczacılık Fakültesi öğrencilerin tamamı bu konuda aynı fikre sahiptir. Dersi alan tüm öğrencilerin ise sadece % 1,3'ü bu konuda olumsuz yanıt vermiştir. 2 öğrenci bu maddeye yanıt vermemiştir.

Anketin beşinci sorusunda verilen cevaplara göre öğrencilerin % 59,5'i dersin içeriğine yönelik görsel ve işitsel kaynakların, farklı üslup dönemlerini ve bestecilerini ayırt edebilme konusunda faydalı olduğunu ifade etmiştir. 2 öğrenci bu maddeye yanıt vermemiştir.

Anketin altıncı ve yedinci soruları dersin amacına yönelik ve öğrencilerden en kesin dönüşlerin alınabileceği sorulardan meydana gelmektedir. Bu sorular, anketin diğer sorularına olumsuz cevap verilmiş olsa bile dersin amaçlanan sonuçlarına ulaşmış ve ulaşmadığı konusunda kesin sonuçlar sunmaktadır. Soru öğrencilerin çok sesli Batı müziğinin icra edildiği çalgıları tanıma ve tınısal olarak ayırt edebilme kazanımlarına yöneliktir ve öğrencilerin % 85'i bu ders sayesinde bu çalgıları ve bunların tınısal renklerini tanıdıklarını ifade etmişlerdir. Yine öğrencilerin % 64,3'ü ders sayesinde çalgıları görsel olarak da tanımlayabildiklerini ya da ayırt edebildiklerini ifade etmiştir. Dersin amaçları doğrultusunda temel kaynağı ses olan müzik için bu bile tek başına yeterli bir kazanım olarak değerlendirilebilir. Bu sayede öğrencilerin sadece çalgıları tanımamış, hangi çalgının daha çok hoşlarına gittiğini de keşfetmiş ve o çalgının repertuarına özel ilgi göstermeye başlamıştır. Dersin bu anlamda, farklı fakültelerde öğrenim gören öğrenciler için son derece etkili olduğunu görülmektedir.

Başka ilginç ve dersin olumlu kazanımına dair sonuç da anketin sekizinci sorusu ile elde edilmiştir. Buna göre müziğin tarihçesi dersini alan öğrencilerin % 65,4 ü çok sesli Batı müziğini daha önce sıkıcı ve anlamsız bulurken, dersi aldıktan sonra kendilerinde farklı duygular uyandırmaya başladığını ifade etmişlerdir.

Sonuç olarak, müziğin tarihçesi dersini alan farklı fakültelerde öğrenim gören 160 öğrencinin yaklaşık olarak yarısı dersi zorunluluk ya da kredisi yüksek olduğu için tercih etmişken dersi aldıktan sonra çok sesli Batı müziğine karşı olumlu bir ilgi ve tavır geliştirdikleri söylenebilir. İkinci soru dışındaki sorulara verilen yanıtlarda öğrencilerin büyük çoğunluğu dersin çok sesli Batı müziğini sevdirmede, anlamada, bu müziğe olumlu ve önyargısız bir tutum geliştirmede katkı sağladığını ifade etmişlerdir. İkinci soruda ise öğrencilerin büyük çoğunluğu dersin, daha fazla çok sesli Batı müziği konserine gitmede bir katkısı olmadığını ifade etmişlerdir. Elbette bu sonucun sadece dönemlik olarak sunulan bir ders ile ulaşıldığı unutulmamalıdır. Evrensel olarak kabul edilmiş bu müziği icra edecek nesiller yetiştirmek ne kadar mühimse, bu müziği dinleyebilecek daha da önemlisi dinlemek isteyen nesiller yetiştirmek de bir o kadar önemlidir (Borstlab, 2017, 6).

SONUÇ

Bu dersi alan öğrencilerin çok sesli Batı müziğine yönelik bakış açısının değiştiği bir gerçektir. Ülkemizde, hayatının herhangi bir aşamasında bu müzik türü ile tanışmamış ve bu sebepten bu müziği anlamlandıramayıp sempati duyamamış birçok birey bulunmaktadır. Bu ders ile birlikte, dinleyici konumunda olacak öğrencilerin daha yüksek bir müzik bilincine ulaşabilecekleri ve estetik olarak güzel ile çirkin olanı ayırt edebilmede etkili bir rehber edinebilecekleri saptanmıştır. Böylelikle müzikten alınacak keyfin yoğunlaşması ve artması için de yeterli bir altyapı oluşturulmuştur.

Bu uygulama ile öğrencilerde temel bir altyapı sağlansa da elbette ki bütüncül bir yaklaşıma erişmek için tek dönemlik bir ders yeterli olmayacaktır. Bu gibi derslerin mümkün olduğunca çoğaltılması ve seçtiği uzmanlık alanı her ne olursa olsun, tüm bölümlerdeki öğrencilerin bu tip derslere katılımı sağlanmalıdır. Anket verilerinden de anlaşılacağı üzere; öğrencilerin çoğu temel müzik eğitimi almayanlar olsa da alanlarının sunmuş olduğu müfredatın dışına çıkmadıklarından ya da yönlendirilmediklerinden bunun ayırdaya varamamaktadır. Öğrencilere seçtiği alanların dışında, ilgi duyabilecekleri dersleri de alabilme imkânı sunan bir eğitim sistemiyle hem alanında başarılı bireyler yetiştirilebilecek hem de ilgi duydukları konularda tatmin edici düzeyde bilgiye erişmiş bireyler topluma kazandırılacaktır. Gelecek nesillerin hayatta “başarılı” olmalarını beklemek, yalnızca seçtikleri uzmanlık alanında etkin olabilmeleri için gerekli eğitimi veren bir müfredatla değil, sosyal ve kültürel olarak da öğrenciye kendini tatmin edebilecek alanlar yaratmakla mümkün olacaktır.

KAYNAKÇA

- Bernstein, L. (2004). *“Joy of Music”*, Amadeus Press, New jersey.
- Borstlab, J. (2017). *“The Relevance of Classical Music”*, <http://www.theimaginativeconservative.org/2017/04/relevance-classical-music-john-borstlab.html> (Online, 2.10.2017).
- Boyden, D. D. (1971). *“Introduction to Music”*, 2nd Edition, Faber & Faber, New York.
- Burkholder, J. P. (2015). *“The Value of a Music History Survey”*, *Journal of Music History Pedagogy*, Vol.5, No.2.
- Cooke, D. (1989). *“The Language Of Music”*, Oxford University Press, Oxford.
- Cooper, G. (1957). *“Learning to Listen”*, The University of Chicago Press Books, Chicago.
- Kerman, V. – Kerman, J. – Tomlinson, G. (2016). *“Listen”*, 8th Edition, W. W. Norton & Company, New York.
- Say, A. (2001). *“Müziğin Kitabı”*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara ISBN 975-7436-27-5
- Scruton, R. (2009). *“Understanding Music”*, A&C Black, London
- Stock, K. (2007). *Philosophers on Music: Experience, Meaning, and Work”*, Clarendon Press, Oxford